

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ

DOI: 10.26693/jmbs04.04.307

УДК 796.032:35.078

Бріскін Ю. А., Передерій В. В.

ЕКСПЕРТНИЙ АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНОЇ ФОРМИ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ #OLYMPICLAB

Львівський державний університет фізичної культури, Україна

viraperederii@gmail.com

Аналіз стану олімпійської освіти в Україні, показує що всі проекти з олімпійської освіти мають сталий розвиток і ефективно вирішують завдання Олімпійської академії України (ОАУ). Разом з тим, стрімкий розвиток суспільства, вимагає постійно вдосконалювати підходи до олімпійської освіти відповідно до вимог часу.

#OlympicLab - є новою формою олімпійської освіти, який вирішує низку актуальних завдань щодо ознайомлення учасників із олімпійськими цінностями, формування у молоді системи знань про олімпійський рух та ін.

Мета – оцінити ефективність нової форми олімпійської освіти - #OlympicLab.

Матеріал. В процесі дослідження проводилося опитування експертів в сфері олімпійської освіти. *Методи:* експертне опитування, аналіз науково-методичної літератури, методи математичної статистики.

Результати. Оцінка інноваційної форми олімпійської освіти проекту #OlympicLab проведена за допомогою експертного опитування із залученням 5 провідних експертів.

Інноваційність проекту #OlympicLab на думку експертів відповідає $9,8 \pm 0,4$ бала, перспективність реалізації проекту та його змістовність в середньому оцінено у $9,4 \pm 0,4$ бала. Найефективнішим визначено модуль «Загальнолюдські та олімпійські цінності» - $9,8 \pm 0,4$ бала, а модуль «Базові бізнес навички та кар'єра» експертами оцінено у $8,8 \pm 0,7$ бала. Максимальну оцінку експертів (10 балів) отримав показники кількості модулів та їх спрямо-

ваності. Загальний контент проекту отримав $9,6 \pm 0,4$ бала.

Експерти висловили свої зауваження та рекомендували низку пропозицій щодо вдосконалення проекту #OlympicLab, які слід враховувати у подальшій його реалізації.

Експерти високо оцінили проект та результати його впровадження. Найзмістовнішим модулем експерти вважають «Загальнолюдські та олімпійські цінності», а найнижчу оцінку отримав модуль «Базові бізнес навички та кар'єра». Подальша реалізація проекту повинна ґрунтуватися на результатах експертного опитування, враховувати переваги та недоліки окремих модулів, пропозиції експертів щодо покращення структури і змісту проекту #OlympicLab.

Ключові слова: експертне опитування, олімпійська освіта, #OlympicLab.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дослідження виконується в межах теми «Теоретико-методичні основи управління тренувальним процесом та змагальною діяльністю в олімпійському, професійному та адаптивному спорті» відповідно до плану ЛДУФК на 2016-2020 роки, № державної реєстрації 0116U003167.

Вступ. ОАУ є однією з кращих олімпійських академій в світі. За ініціативи ОАУ в Україні реалізується низка спеціальних проектів з олімпійської освіти [1, 2], створено мережу шкіл олімпійської освіти, де шкільна програма містить додаткові заняття і активності з олімпійської освіти.

Аналіз стану олімпійської освіти в Україні показує, що всі проекти, які нині реалізуються, мають сталий розвиток і вирішують завдання ОАУ. Але стрімкий розвиток суспільства в цілому, та спорту, як виду соціальної практики зокрема, вимагає постійно оновлювати та вдосконалювати підходи до олімпійської освіти відповідно до вимог часу.

#OlympicLab - є новою формою олімпійської освіти, який відповідає сучасному попиту і має вільний доступ для всіх, хто хоче дізнатися більше про олімпійський рух і спорт.

Змістовно проект має багатоаспектний характер та базується на культурно-освітній програмі Юнацьких олімпійських ігор (ЮОІ), що запроваджено від 2010 року починаючи з перших літніх ЮОІ в Сингапурі [3].

Проект #OlympicLab містить 6 змістових модулів:

- Ментальне тренування – надає інформацію учасникам про корисні методики боротьби зі стресом та покращення власного психологічного стану. Для ознайомлення з цими методиками до проведення модуля залучають спеціалістів галузі психології, спортсменів та тренерів, які використовують психологічну підготовку у загальній системі спортивної підготовки;
- Здоровий спосіб життя – модуль надає можливість учасникам ознайомитись із особливостями здорового способу життя: знайомство з видом спорту (у вигляді майстер-класу, яке проводить один з провідних атлетів/тренерів) або знайомство із здоровим харчуванням (яке проводить спеціаліст з харчування). Обидва напрями містять теоретичну та практичну (знайомство з видом спорту – участь у тренуванні; здорове харчування – приготування їжі) частини;
- Загальнолюдські та олімпійські цінності – модуль надає можливість учасникам ознайомитись із історією олімпійського руху та інформацією щодо олімпізму, олімпійських цінностей та олімпійської освіти;
- Чат з чемпіонами та лідерські якості – модуль надає можливість учасникам отримати мотивацію та перейняти досвід провідних атлетів/тренерів, які діляться особистими секретами успіху та самовдосконалення, розповідають про особливості лідерства та використання навичок лідерства на практиці
- Волонтерство – модуль містить теоретичну частину, де учасники отримують загальну інформацію про волонтерський рух та його особливості, а також практичну частину, в процесі якої є можливість долучитися до волонтерства та вдосконалити практичні навички;

- Основи бізнесу та кар'єри – реалізація модуля здійснюється за допомогою співпраці із партнерами або спонсорами Національного олімпійського комітету України (НОК України) та його регіональних відділень. Учасники мають можливість отримати інформацію про створення успішної організації/компанії. Модуль також може проводитися із залученням спортсменів, які створили успішну кар'єру після спорту.

Проект було створено у 2016 році та реалізовано за підтримки НОК України. Слід зазначити, що грант і патронат Міжнародного олімпійського комітету (МОК) проект #OlympicLab отримував впродовж 2016-2017 рр.. Також у 2016 році #OlympicLab був визнаний МОК одним із 5 найуспішніших проектів програми «Young Change-Makers+»*.

На сайті НОК України розміщена інструктивна та методична інформація до кожного з модулів. Для зручності та наочності, полегшення роботи регіональних відділень було створено відеозразки на основі проведених «модельних» заходів з усіх модулів проекту [4].

Основними завданнями проекту #OlympicLab є поширення ідей олімпізму, поширення інформації про результати олімпійців та спортсменів високого рівня, формування у молоді системи знань про олімпійський рух, ознайомлення учасників із олімпійськими цінностями, залучення учасників проекту до занять спортом, виховання молоді на олімпійських цінностях, оновлення форм олімпійської освіти. Серед переваг проекту слід відмітити варіативність контенту, гнучкість проекту та інноваційність модулів, які відповідають вимогам часу.

Мета роботи – оцінити ефективність нової форми олімпійської освіти - #OlympicLab.

Матеріал та методи дослідження. В процесі дослідження проводилося опитування експертів в сфері олімпійської освіти. Інформативність експертного опитування визначається рівнем професійної кваліфікації залучених фахівців. Тому при їх підборі ми керувались наступними критеріями: стаж роботи в сфері олімпійської освіти понад 20 років, досвід роботи в сфері олімпійської освіти на національному та міжнародному рівні, наявність наукового ступеня та вченого звання, досвід організаційної діяльності та робота в керівних структурах олімпійської освіти. Таким чином в експертну групу було включено 5 провідних фахівців сфери олімпійської освіти в світі та в Україні:

1. Беррі Майстер (Нова Зеландія) – Голова Комісії з олімпійської освіти МОК, член Олімпійського комітету з 2010 по 2018 рр., чемпіон Ігор XXI Ігор з хокею на траві.

*Програма «Young Change-Makers +» – започатковано в кінці 2015 року, головною метою якої є залучення молодих лідерів змін минулих ЮОІ до активної популяризації олімпійського руху та його сталого розвитку.

2. Костас Георгіадіс (Греція) - декан Міжнародної олімпійської академії (МОА) з 1993 по 2004 рік, з 2005 року - почесний декан МОА, член Комісії з олімпійської освіти МОК, професор Пелопонського університету (Спарта, Греція), доктор наук у галузі спорту, директор Міжнародної магістерської програми з олімпійських досліджень Пелопонського університету та Міжнародної олімпійської академії.

3. Валентина Єрмолова (Україна) - директор Олімпійської академії України, член вченої ради міжнародного центру олімпійських досліджень та олімпійської освіти, член Комісії з олімпійської освіти та культури НОК України, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, професор кафедри історії та теорії олімпійського спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України.

4. Лідія Радченко (Україна) - член вченої ради міжнародного центру олімпійських досліджень та олімпійської освіти, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри історії та теорії олімпійського спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України.

5. Оксана Вацеба (Україна) – голова регіонального відділення Олімпійської академії у Львівській області, член Комісії з олімпійської освіти та культури НОК України, кандидат наук з фізичного виховання та спорту.

Для отримання результатів дослідження були використані **методи**: експертне опитування, аналіз науково-методичної літератури, метод математичної статистики.

Результати дослідження та їх обговорення. Проект #OlympicLab реалізується з 2016 року 25 регіональними відділеннями Національного олімпійського комітету України (НОК України) по всій території країни.

Результати проекту були представлені на міжнародних олімпійських самітах та членам Комісії з олімпійської освіти НОК України та МОК, де проект отримав високу оцінку досягнутих результатів та підтримку. Подальше вдосконалення та ефективна реалізація проекту #OlympicLab, в т.ч. і за межами України, має ґрунтуватися на врахуванні усіх його переваг та усуненні недоліків, що виявлені в процесі впровадження.

З метою оцінки результатів впровадження інноваційної форми олімпійської освіти проекту #OlympicLab загалом та ефективності впровадження його окремих модулів було проведено експертне опитування, до якого були залучені 5 топових експертів з олімпійської освіти, в т.ч. 3 національного та 2 міжнародного рівня.

Для ознайомлення з проектом усім експертам була надана довідка про проект та результати його впровадження. Експертне опитування передбачало

Таблиця 1 – Результати експертного оцінювання (бал)

№	Питання	Костас Георгіадіс	Беррі Майстер	Валентина Єрмолова	Лідія Радченко	Оксана Вацеба	Середня оцінка, $\bar{x} \pm S$
1	Оцініть інноваційність проекту #OlympicLab	9	10	10	10	10	9,8±0,4
2	Оцініть перспективність проекту #OlympicLab	9	9	10	9	10	9,4±0,4
3	Оцініть змістовність проекту #OlympicLa	9	10	9	9	10	9,4±0,4
4	Оцініть значущість модулю «Загальнолюдські та олімпійські цінності»	9	10	10	10	10	9,8±0,4
5	Оцініть значущість модулю «Чат з чемпіонами та лідерські навички»	9	8	9	10	10	9,2±0,7
6	Оцініть значущість модулю «Здоровий спосіб життя»	9	8	10	10	10	9,4±0,7
7	Оцініть значущість модулю «Волонтерство»	9	7	9	10	10	9±1,0
8	Оцініть значущість модулю «Базові бізнес навички та кар'єра»	8	8	9	9	10	8,8±0,7
9	Оцініть значущість модулю «Ментальне тренування»	9	8	10	9	10	9,2±0,7
10	Оцініть кількість модулів	10	10	10	10	10	10±0
11	Оцініть спрямованість модулів	10	10	10	10	10	10±0
12	Оцініть якість контенту	9	10	9	10	10	9,6±0,4

відповіді кожного експерта на 14 питань про проєкт. Опитування містило 12 питань, в яких необхідно було оцінити певний показник та 2 відкритих питання.

На думку 4 експертів інноваційність проєкту #OlympicLab складає 10,0 балів (при максимальній оцінці 10) і лише 1 експерт оцінив інноваційність проєкту в 9 балів. Таким чином середня оцінка цього показника складає $9,8 \pm 0,4$ балів (табл. 1).

У свою чергу, середня оцінка перспективності реалізації проєкту у майбутньому та змістовність проєкту експерти в середньому оцінили у $9,4 \pm 0,4$ бала.

Щодо визначення ефективності модулів, експерти оцінили як найефективніший модуль «Загальнолюдські та олімпійські цінності» - $9,8 \pm 0,4$ бала. Модуль «Здоровий спосіб життя» отримав $9,4 \pm 0,7$ бала. Оцінку $9,2 \pm 0,7$ бала отримали модулі «Ментальне тренування» та «Чат з чемпіонами та лідерські навички». Разом з тим, слід зазначити, що при опитуванні регіональних відділень НОК України модуль «Чат з чемпіонами та лідерські навички» отримав найвищу оцінку за показником «Ефективність впровадження». Модуль «Волонтерство» отримав середню оцінку $9,0 \pm 1,0$ балів, а модуль «Базові бізнес навички та кар'єра» експерти оцінили у $8,8 \pm 0,7$ бала.

Інформативним є співставлення результатів експертного опитування із результатами анкетування представників регіональних відділень НОК України, які впроваджують проєкт на місцях (рис. 1).

Загальний рівень оцінок представників регіональних відділень нижче ніж у експертів, що скоріше за все пов'язано з відмінностями впровадження проєкту, обумовленими особливостями тих чи інших регіонів України.

При опитуванні представників регіональних відділень НОК України найвищу оцінку отримали модулі «Чат з чемпіонами та лідерські навички» та «Загальнолюдські та олімпійські цінності». Найвищу оцінку експертів також отримав модуль «Загальнолюдські та олімпійські цінності», проте модуль «Чат з чемпіонами та лідерські навички» за думкою експертів посів 3 місце.

Другий за результатами оцінювання, як на думку представників регіональних відділень НОК України, так і на думку експертів, модуль «Здоровий спосіб життя», що пов'язано із підвищенням в наш час цікавості суспільства до здорового способу життя.

Думка експертів була узгодженою щодо останнього місця модулю «Базові бізнес навички та кар'єра». Модулі «Волонтерство» та «Ментальне тренування» за середнім балом також посіли однакові місця, що свідчить про узгодженість думок експертів.

Також відзначимо, що експерти оцінили у 10 балів з 10 можливих кількість модулів та їх спрямованість. Загальний контент проєкту оцінено у $9,6 \pm 0,4$ бала, що свідчить про загальну високу оцінку проєкту.

Також експерти отримали 2 відкритих питання щодо зауважень до проєкту та пропозицій щодо його вдосконалення. До зауважень двоє експертів віднесли:

- Відсутність змістовного наповнення модулів відповідно до вікових особливостей учасників проєкту;
- Відсутність модулю, що інформував би про поєднання спорту з культурою;
- На сьогодні проєкт змістовний, ґрунтовний, своєчасний, проте через кілька років вимагатиме доповнення (нові приклади, доповнення матеріалу тощо) у зв'язку з об'єктивними

Рис. 1 Оцінювання ефективності модулів проєкту #OlympicLab експертами та представниками регіональних відділень

змінами, що відбуваються у суспільстві. Тобто перспективний проект, за умови постійного змістового наповнення та доповнення.

Щодо пропозицій з вдосконалення проекту експерти рекомендували:

- Створити зворотній зв'язок з учасниками для врахування їх побажань щодо покращення;
- Розробити змістовне наповнення модулів відповідно до вікових особливостей учасників проекту;
- Розробити методичні рекомендації для осіб, що мають реалізувати проект;
- Доповнити проект модулем, який би ніс інформацію про єдність спорту з культурою;
- Особливу увагу приділити роботі з тими, хто реалізує / проводить заняття за освітніми модулями;
- До початку заходу окреслити з організаторами/ педагогами/ тренерами/ лекторами» (в т.ч. і спортсменами) загальну концепцію заходу;
- Додати модуль на тематику мистецького характеру й залучити провідних українських

митців (співаків, танцюристів, театральних артистів, малярів, письменників, музейників, скульпторів, архітекторів, кіносценаристів, працівників цирку, диригентів, хореографів, декораторів, фотографів духовних і релігійних діячів тощо).

Висновки. Експерти високо оцінили проект та результати його впровадження. Аналіз показав, що найзмістовнішим модулем експерти вважають «Загальнолюдські та олімпійські цінності», а найнижчу оцінку отримав модуль «Базові бізнес навички та кар'єра». Подальша реалізація проекту повинна ґрунтуватися на результатах експертного опитування, враховувати переваги та недоліки окремих модулів, пропозиції експертів щодо покращення структури і змісту проекту #OlympicLab.

Перспективи подальших досліджень пов'язані із вдосконаленням проекту #OlympicLab на основі виявлених переваг та недоліків, з розробкою, інформаційним наповненням та впровадженням інноваційних форм олімпійської освіти в Україні.

References

1. Yermolova VM. *Olimpiyska osvita: teoriya i praktyka: navch posib*. K; 2011. 335 p. [Ukrainian]
2. Yermolova VM. Rol olimpiyskoi osvity v systemi navchalno-vykhovnoi roboty shkoly. *Olimpiyskyi sport i sport dlya vsikh: tezy dop XIV Mizhnar nauk konhr*. K; 2010: 11. [Ukrainian]
3. Perederiy VV. Maping proetiv olimpiyskoy diyalnosti. *Ukrainskyi jurnal medyzyny, biologii ta sportu*. 2019; 1 (17): 307-311. [Ukrainian] doi: 10.26693/jmbs04.01.307
4. #OlympicLab [digital resource]. Available from: <http://noc-ukr.org/about/projects/olympiclab/about/>

УДК 796.032:35.078

ЭКСПЕРТНЫЙ АНАЛИЗ ИННОВАЦИОННОЙ ФОРМЫ ОЛИМПЕЙСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ #OLYMPICLAB

Брискин Ю. А., Передерий В. В.

Резюме. Анализ олимпийского образования в Украине, показывает, что все проекты олимпийского образования имеют устойчивое развитие и эффективно решают задачи ОАУ. Вместе с тем, стремительное развитие общества, требует постоянно совершенствовать подходы к олимпийскому образованию в соответствии с требованиями времени.

#OlympicLab - является новой формой олимпийского образования, который решает ряд актуальных задач по ознакомлению участников с олимпийскими ценностями, формирование у молодежи системы знаний об олимпийском движении и др.

Цель - оценить эффективность новой формы олимпийского образования - #OlympicLab.

В процессе исследования проводился опрос экспертов в сфере олимпийского образования. Для получения результатов исследования были использованы методы: экспертный опрос, анализ научно-методической литературы, метод математической статистики.

Оценка инновационной формы олимпийского образования проекта #OlympicLab проведена с помощью экспертного опроса с привлечением 5 ведущих экспертов.

Инновационность проекта #OlympicLab по мнению экспертов соответствует $9,8 \pm 0,4$ балла, перспективность реализации проекта и его содержательность оценена в $9,4 \pm 0,4$ балла. Самым эффективным определен модуль «Общечеловеческие и олимпийские ценности» - $9,8 \pm 0,4$ балла, а модуль «Базовые бизнес навыки и карьера» экспертами оценен в $8,8 \pm 0,7$ балла. Максимальную оценку экспертов (10 баллов) получил показатель количества модулей и их направленности. Общий контент проекта оценен в $9,6 \pm 0,4$ балла.

Эксперты высказали свои замечания и рекомендовали ряд предложений по совершенствованию проекта #OlympicLab, которые следует учитывать в дальнейшей его реализации.

Експерты высоко оценили проект и результаты его внедрения. Самым содержательным модулем эксперты считают «Общечеловеческие и олимпийские ценности», а самую низкую оценку получил модуль «Базовые бизнес навыки и карьера». Дальнейшая реализация проекта должна основываться на результатах экспертного опроса, учитывая преимущества и недостатки отдельных модулей, предложения экспертов по улучшению структуры и содержания проекта #OlympicLab.

Ключевые слова: экспертный опрос, олимпийское образование, #OlympicLab.

UDC 796.032:35.078

Expert Analysis of Innovative Forms of Olympic Education #Olympiclab

Brislin Yuriy, Perederii Vira

Abstract. Analysis of Olympic education in Ukraine shows that all of the Olympic education projects have sustainable development and effectively solve the tasks of Olympic education. However, the rapid development of society requires continuously improve approaches of the Olympic education in accordance with the requirements of time.

#OlympicLab is a new form of Olympic education that meets current demands. The project is implemented by the National Olympic Committee of Ukraine in 2016 and solves the tasks of disseminating information about the results of Olympians and high-level athletes, forming knowledge system of the Olympic movement among youth, get familiarized with the Olympic values, attracting project participants to sport, education of youth on the Olympic values, update forms of Olympic education.

The purpose of the study was to evaluate the effectiveness of the new form of Olympic education called #OlympicLab.

Material and methods. The study surveyed experts in the field of Olympic education. To analyze the study results we used the following methods: expert survey, literature analysis, analysis of documentary materials, methods of mathematical statistics.

Results and discussion. In order to evaluate the results of implementation of the innovative form of Olympic education project #OlympicLab expert survey was conducted, with involving top 5 Olympic education experts. Innovation of the project #OlympicLab experts corresponds to 9.8 ± 0.4 points; the prospects of the project and its richness average were estimated at 9.4 ± 0.4 points. The most effective module by the expert opinion was "Human and Olympic values" and was defined by 9.8 ± 0.4 points. The module "Basic business skills and careers" was estimated by experts at 8.8 ± 0.7 points.

We also noted the unanimous maximum assessment of experts (10 points) of the effectiveness of the project modules' number and their focus. The overall content of the project was 9.6 ± 0.4 points, indicating a general appreciation of experts.

Expert survey also included two open questions. Concerning the comments, two experts attributed the lack of content to modules in accordance with the age characteristics of project participants, the lack of a module that informs about the combination of sports with culture and the importance of continuous meaningful improvement of the project.

Regarding the project improvement the experts recommended the following proposals:

Create feedback from participants;

Develop substantive content of the modules according to age characteristics of participants and develop guidelines for those who have to implement the project;

To supplement the project with a module that would provide information on the unity of sport with culture;

To pay particular attention to working with those who implement modules;

Before the start of the event, outline the general concept of the event with the trainers / lecturers / athletes;

Add the module of artistic subject.

Conclusions. The experts appreciated the project and the results of its implementation. The analysis showed that experts considered "Human and Olympic values" to be the most comprehensive module, and the lowest score was given to the module "Basic business skills and careers". Further implementation of the project should be encouraged to the results of the expert survey, taking into account the advantages and disadvantages of each module, expert suggestions for improving the structure and content of the #OlympicLab project.

Keywords: expert analysis, Olympic education, #OlympicLab.

The authors of this study confirm that the research and publication of the results were not associated with any conflicts regarding commercial or financial relations, relations with organizations and/or individuals who may have been related to the study, and interrelations of coauthors of the article.

Стаття надійшла 08.03.2019 р.

Рекомендована до друку на засіданні редакційної колегії після рецензування